

Wysokiej jakości miejsca pracy, rozwój umiejętności i walka z ubóstwem znalazły się w centrum odnowionego wspólnego planu działania Europejskiego Komitetu Regionów i Komisji Europejskiej, podpisanego 13 października. Przedstawiciele władz lokalnych i regionalnych ostrzegają, że ograniczenie unijnych inwestycji w ludzi i miejsca podważyłoby zobowiązania na rzecz bardziej sprawiedliwej, spójnej i konkurencyjnej Unii.

Plan podpisały Roxana Mînzatu, wiceprzewodnicząca wykonawcza Komisji Europejskiej do spraw praw socjalnych i umiejętności, wysokiej jakości miejsc pracy i gotowości, oraz Heike Raab, przewodnicząca Komisji Polityki Społecznej, Edukacji, Zatrudnienia, Badań Naukowych i Kultury (SEDEC) Europejskiego Komitetu Regionów. Podpisanie odbyło się w obecności przewodniczącej Komitetu Katy Tüttő.

Porozumienie rozwija partnerstwo ustanowione w 2020 roku. Ma wzmacniać rolę władz lokalnych i regionalnych w kształtowaniu i realizacji europejskiej agendy społecznej. Współpraca obejmuje wysokiej jakości miejsca pracy, umiejętności, odporność rynku pracy oraz przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu.

Podczas debaty plenarnej z Roxaną Mînzatu przedstawiciele regionów i miast sprzeciwili się osłabieniu unijnego wsparcia dla zatrudnienia wysokiej jakości i spójności społecznej. Zaapelowali o dalsze uwzględnianie lokalnych potrzeb oraz silniejszy wymiar społeczny kolejnego wieloletniego budżetu UE na lata 2028–2034.

Członkowie Komitetu domagają się silnego, odrębnego i odpowiednio finansowanego Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. Podkreślają, że jest on potrzebny, by europejskie ambicje społeczne przekładały się na rezultaty i by żadna osoba ani żaden region nie pozostały w tyle.

*„Europejski filar praw socjalnych określa jasne cele na szczycie UE, ale bez odpowiednich inwestycji i rzeczywistego partnerstwa między Komisją, rządami krajowymi, regionami i miastami istnieje ryzyko, że cele te pozostaną na papierze”* - wskazała Kata Tüttő.

Przewodnicząca Komitetu ostrzegła przed poważnym niedofinansowaniem i marginalizacją unijnej polityki społecznej. Wezwała do zacieśnienia współpracy między przedstawicielami władz lokalnych a Komisją na rzecz dobrych miejsc pracy, usług opiekuńczych, możliwości kształcenia i szkolenia oraz walki z ubóstwem i wykluczeniem. Zadeklarowała pełną mobilizację na rzecz zapewnienia inwestycji i zwiększenia współpracy.

Do priorytetów wspólnego planu należą wdrażanie unijnego planu działania na rzecz wysokiej jakości miejsc pracy, Unii umiejętności oraz strategii walki z ubóstwem. W debacie przedstawiciele władz lokalnych i regionalnych apelowali o sprawiedliwe wynagrodzenia i warunki pracy, pomoc pracownikom w zdobywaniu umiejętności potrzebnych do transformacji ekologicznej i cyfrowej oraz ukierunkowane działania umożliwiające wyjście z ubóstwa.

Podkreślali, że polityka UE powinna odpowiadać na specyficzne potrzeby regionów i miast. Ma to służyć ograniczaniu nierówności i budowaniu bardziej sprawiedliwej, włączającej i konkurencyjnej Europy.

*„Europejskie zobowiązania społeczne muszą przekładać się na możliwości w każdej społeczności. Władze lokalne i regionalne są niezbędnymi partnerami”* - zaznaczyła Roxana Mînzatu.

Wiceprzewodnicząca wykonawcza Komisji wskazała na potrzebę wspólnego zwalczania bezdomności i wykluczenia mieszkaniowego oraz poprawy dostępu do przystępnych cenowo mieszkań. Podkreśliła również znaczenie wykorzystania doświadczeń projektów pilotażowych na rzecz zerowego długotrwałego bezrobocia, aby pomagać ludziom wracać do trwałego zatrudnienia wysokiej jakości.

Wymieniła także pomoc dzieciom w uzyskaniu dostępu do posiłków w szkołach, wsparcie młodych ludzi w zdobywaniu umiejętności i znajdowaniu pierwszej pracy oraz zapewnienie rodzicom dostępu do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi.

*„Nasz wspólny plan działania z Komitetem Regionów wzmocni tę współpracę, przekładając wspólne cele na wymierną poprawę życia ludzi” – podkreśliła Mînzatu.*

Heike Raab (DE/PES), członkini rady gminy związkowej Cochem i przewodnicząca komisji SEDEC, wskazała, że europejskie ambicje społeczne muszą przynosić zmiany w codziennym życiu mieszkańców. Jej zdaniem silniejsza współpraca Komitetu z Komisją pomoże zapewnić, że polityka dotycząca miejsc pracy, umiejętności i zwalczania ubóstwa będzie odzwierciedlać potrzeby lokalnych społeczności.

*„Czerpiąc z doświadczeń regionów i miast, możemy opracowywać praktyczne rozwiązania, które ograniczają nierówności i budują bardziej sprawiedliwą Europę” - zaznaczyła Raab.*

Kolejnym elementem prac są zalecenia dotyczące „umiejętności przyszłości”, które regiony i miasta przyjęły 14 października. Zostały one zawarte w opinii przygotowanej na wniosek irlandzkiej prezydencji Rady UE. Jej sprawozdawczynią jest Karolien Grosemans (BE/EA), członkini parlamentu flamandzkiego.

Zalecenia zakładają zmianę podejścia do unijnej polityki w zakresie umiejętności: przejście od prognozowania miejsc pracy do wspierania zdolności adaptacyjnych i ciągłego uczenia się przez całe życie. Ma to umożliwić reagowanie na zmiany technologiczne i gospodarcze oraz wzmacniać konkurencyjność Unii.

Przedstawiciele władz lokalnych i regionalnych zwracają uwagę, że sztuczna inteligencja przekształca miejsca pracy. Wskazują na potrzebę przygotowania ludzi, przedsiębiorstw i regionów do dostosowywania się i rozwoju. Za fundament umiejętności cyfrowych, kompetencji w zakresie sztucznej inteligencji oraz uczenia się przez całe życie uznają silne umiejętności podstawowe, w tym czytanie, pisanie i liczenie.

*„Nie możemy dokładnie przewidzieć, jakich umiejętności ludzie będą potrzebować za 10-15 lat. Możemy natomiast zapewnić im solidne podstawy oraz zdolność do ciągłego uczenia się i dostosowywania” - podkreśliła Karolien Grosemans.*

Dodała, że umiejętności podstawowe są punktem wyjścia, a uczenie się przez całe życie musi pozwalać ludziom, przedsiębiorstwom i regionom nadążać za zmianami.

Członkowie Komitetu wskazują również na kluczową rolę władz lokalnych i regionalnych w rozpoznawaniu potrzeb dotyczących umiejętności oraz łączeniu podmiotów działających w edukacji i na rynku pracy, by tworzyć regionalne ekosystemy umiejętności. Apelują o trwałe finansowanie unijne i lepszą koordynację polityki spójności oraz programów Erasmus+, „Horyzont Europa” i „Cyfrowa Europa”, aby wszystkie regiony mogły korzystać ze zmian technologicznych.